Publicat pe (https://www.bnm.md)

Share PDF Print

Extinde Ascunde

21.04.2015

Proiect HCA al BNM cu privire la modificarea Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului

21.04.2015 Termenul-limită a expirat

Anunț Proiect

Argumentarea Sinteza

ANUNŢ
privind iniţierea, organizarea şi desfăşurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Naţională a Moldovei iniţiază, începînd cu data de 21.04.2015, consultarea publică a proiectului de modificare a Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.
Prezentul proiect are ca scop oferirea băncilor a unui suport metodologic pentru identificarea, analiza şi evaluarea riscurilor aferente domeniului prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.

Aceste modificări vor asigura, de asemenea, implementarea recomandărilor Raportului al 4-lea de evaluare a Comitetului de experţi ai Consiliului Europei în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului (MONEYVAL) ce ţin de necesitatea efectuării evaluării riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului.
Concomitent, modificările au fost operate în contextul implementării Recomandărilor 40 ale Grupului de Acţiune Financiară Internaţională (GAFI-FATF), prevederilor Legii cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului nr.190-XVI din 26.07.2007 şi prevederilor Regulamentului privind activitatea băncilor în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.

Sugestiile și propunerile pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi comunicate pînă pe data de 06.05.2015, pe adresa: MD-2005, mun. Chişinău, bd. Grigore Vieru nr.1.
Proiectul de modificare a Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului şi nota de argumentare sînt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naţionale a Moldovei www.bnm.md [1].

Proiect

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA nr. __
din_____2015

Cu privire la modificarea Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a

clienţilor
de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului

În conformitate cu art.2 şi 5 lit.d) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările şi completările ulterioare, art.23 şi 40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.110-113 art.334), cu modificările şi completările ulterioare, art.10 alin.(2) din Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.597), cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Recomandările cu privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 96 din 5 mai 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 20.05.2011, nr.83-85/527), se modifică şi se completează după cum urmează:
1) La sfârșitul Recomandărilor se introduce un capitol nou cu următorul cuprins:
„VIII. Evaluarea riscurilor
39. Evaluarea riscurilor constituie fundamentul unei abordări bazate pe risc în cadrul băncii, ceea ce permite băncii să înțeleagă cum și în ce măsură este vulnerabilă la riscurile de spălare de bani şi finanţare a terorismului. Evaluarea riscurilor conduce la o clasificare stilizată? a riscului, fapt ce va ajuta banca să determine măsurile/acţiunile necesare a fi întreprinse pentru prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului şi resursele care vor fi implicate. Pentru o mai bună cunoaştere a riscurilor implicate, banca documentează, păstrează şi comunică angajaţilor săi despre rezultatele evaluării.
40. Procesul de evaluare a riscurilor în bancă este proporțional naturii și mărimii activităţii băncii. Pentru băncile mai mici sau mai puțin complexe, de exemplu, în cazul în care clienții băncii sunt împărțiți pe categorii similare și/sau în cazul în care gama de produse si servicii ale băncii sunt foarte limitate, o evaluare simplă a riscurilor ar putea fi suficientă. În schimb, în cazul în care banca prestează produse și servicii variate, complexe sau în cazul în care există multe subdiviziuni interne oferind o mare varietate de produse, ori baza de clienți este diversă, evaluarea riscurilor va implica un proces mai sofisticat şi complex.
41. La identificarea și evaluarea riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului, băncile întreprind acţiunile necesare, luând în considerare o serie de factori precum sunt:
a) natura, mărimea, diversitatea și complexitatea activității băncii;
b) piața țintă;
c) numărul clienţilor identificaţi cu grad de risc sporit;
d) ţările şi zonele la care banca este expusă, fie prin propriile sale activități sau prin activitățile clienților, în special, cele enumerate la pct.15 şi în listele FATF;
e) canalele de distribuție, inclusiv ponderea conform căreia banca aplică măsurile de cunoaştere a clienţilor direct sau prin intermediul persoanelor terţe și tehnologiilor utilizate;
f) auditul intern și constatările organelor de supraveghere;
g) volumul şi mărimea tranzacţiilor, ţinând cont de activitatea băncii și profilul clienților săi.
42. În scopul obţinerii unei evaluări a riscurilor calitative, băncile, pe lângă faptul că pot ţine cont de factorii descrişi mai sus, pot utiliza şi informațiile obținute din surse interne

şi externe relevante, precum : informaţii de la managerii comerciali, evaluăriile naţionale a riscurilor în domeniu, listele elaborate de organizațiile internaționale şi naționale, evaluările și rapoartele de monitorizare ale FATF în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului sau a organismelor de evaluare asociate, precum și tipologiile acestora. Acestea trebuie revizuite şi evaluate periodic, în cazul în care circumstanțele se schimbă sau apar noi amenințări.

43. Eficacitatea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului presupune stabilirea de către bănci a nivelului de risc al clienţilor săi, iar abordarea bazată pe risc, în acest context, înseamnă dispunerea de sisteme şi măsuri de control implementate care corespund riscului lor particular de spălare a banilor şi finanţare a terorismului. Astfel, pentru evaluarea riscului clienţilor, banca poate utiliza metoda cantitativă ilustrată în tabelul nr.1, ţinând cont de factorii de risc ce îi caracterizează, precum : ţara, tipul activităţii, produsele şi serviciile, volumul şi frecvenţa fluxurilor mijloacelor băneşti. Această metodă presupune acordarea unor puncte dintr-o gradaţie determinată, drept răspuns la o întrebare sau subiect în care se reflectă riscul asociat specific clientului, iar suma totală a punctelor acumulate determină riscul asociat clientului.

Tabelul nr.1 : Evaluarea riscului clientului

	Întrebări/Subiecte	Puncte	Remarci
1.	Natura activităţii clientului (deţine acesta o afacere cu grad de risc sporit?)		1 2 3 4 5 Scăzut – 1; mediu – 2 - 4; sporit - 5. A se face referinţă la lista afacerilor cu grad de risc sporit
2.	Ţara de reşedinţă a clientul (are clientul rezidenţă într-o ţară cu grad de risc sporit?)		1 2 3 4 5 Scăzut – 1; mediu – 2 - 4; sporit - 5. A face referinţă la lista ţărilor cu grad de risc sporit.
3.	Tipul clientului, modul de înregistrare şi structura de proprietate a acestuia.		1 2 3 4 5 Scăzut – 1; mediu – 2 - 4; sporit - 5. A face referinţă la lista ţărilor şi clienţilor cu grad de risc sporit.
4.	Modalitatea de deschidere a contului sau stabilirii relaţiei de afacere.		1 5 1. faţă în faţă 5. La distanţă– Internet/poştă electronică/alte sau prin procură
5.	Modalitatea de efectuare a operaţiunilor/tranzacţiilor.		1 5 1. ordinar - cu prezenţa la ghişeul băncii 5. Neordinar – utilizarea instituţilor corespondente/ plăţilor prin mijloace electronice, inclusiv internet
6.	Depozitarea mijloacelor băneşti în numerar		1 2 3 4 5 1. MDL 1 – 10,000 2. MDL10,000 – 50,000 3. MDL 50,000 – 100,000 4. MDL 100,001 -250,000 5. MDL >250,001
7.	Efectuarea tranzacţiilor prin virament		1 2 3 4 5 1. MDL 1- 50,000 2. MDL50,001- 100,000 3. MDL 100,001 – 300,000 4. MDL 300,000 – 500,000 5. MDL >500,000.
8.	Profilul tranzacţiilor (Este activitatea clientului intensă?)		1 3 5 nu combinat da
9.	Întrebări speciale aferente cunoaşteţi clientul: Sunt depunerea initial? sau tranzacţiile preconizate similare profilului activităţii clientului? (Sursa mijloacelor băneşti şi sursa averii?)		0 18 Dacă este satisfăcător răspunsul– 0 Dacă nu este satisfăcător, banca urmează să investigheze suplimentar activitatea clientului informând în acest sens administratorul responsabil– 18
	Total puncte		0-15 = risc scăzut; 16-29= risc mediu; 30-58 = risc sporit

44. Pentru a înţelege principalele ameninţări la care poate fi expusă banca este necesar

să fie identificate, evaluate şi gestionate adecvat riscurile actuale și/sau potenţiale. În acest context, o analiză eficientă a activităţii băncii, prin prisma ariei geografice de activitate, numărului şi tipului clienţilor şi riscurilor expuse, conduce la o înţelegere bună a constrângerilor şi ameninţărilor implicate. Ca rezultat, se iau măsuri şi se instituie controale şi proceduri adecvate pentru a minimiza influenţele negative asupra activităţii băncii.

45. Prima etapă a procesului de evaluare a riscului pentru bancă este identificarea produselor specifice, serviciilor, clienţilor, entităţilor şi regiunilor geografice care prezintă un risc de spălare a banilor pentru bancă. Încercările de a desfăşura activităţi ilegale prin intermediul unei bănci, inclusiv cele aferente spălării banilor şi finanţării terorismului pot veni inclusiv din surse diferite din cadrul sistemului băncii. Astfel, pentru evaluarea riscurilor în domeniu spălării banilor şi finanţării terorismului în cadrul băncii, metoda cantitativă poate fi eficient utilizată şi în acest caz. Prin acordarea unei ponderi determinate unor produse, servicii, clienţi, activităţi etc. din cadrul băncii poate fi trasă concluzia aferentă riscului de spălare a banilor şi finanţare a terorismului existent în bancă la o anumită dată. O matrice ilustrativă privind modul de evaluare a riscurilor prin metoda menţionată este arătată în tabelul nr.2.

Tabelul nr.2 : Evaluarea riscurilor în bancă

	Scăzut	Mediu	Sporit
1.	Clienţi stabili ai băncii cu o relaţie de afacere mai mare de 3 ani.	Clienţi a căror relaţie de afacere cu banca este nestabilă şi în schimbare, cu o durată mai mare de 1 an şi mai mica de 3 ani.	Clienţi noi cu care banca are o relaţie de afacere mai mica de 1 an.
2.	Clienţi rezidenţi	Clienţi rezidenţi noi cu o relaţie de afacere cu banca mai mica de 1 an.	Clienţi nerezidenţi.
3.	Clienţi la care banca cunoaşte beneficiarul efectiv.	Clienţi la care banca cunoaşte proprietarul/fondatorul acestuia dar nu şi beneficiarul efectiv.	Clienţi la care banca nu cunoaşte beneficiarul efectiv.
4.	Clienţi care nu beneficiază de produse şi servicii electronice sau e-banking (ca exemplu, transferuri între conturi, plata serviciilor comunale sau deschiderea conturilor prin internet).	Clienţi care beneficiază de servicii electronice sau ebanking, dar efectuează rar operaţiuni prin intermediul acestora.	Clienţi care beneficiază de servicii electronice sau e-banking şi efectuează permanent operaţiuni prin intermediul acestora.
5.	Clienţi care efectuează un număr şi volum limitat (< 50 mii lei/lună) de tranzacţii în numerar.	Clienţi care efectuează un număr şi volum moderat (> 50 mii lei/lună şi < 500 mii lei/lună) de tranzacţii în numerar.	Clienţi care efectuează un număr şi volum mare (> 500 mii lei/lună) de tranzacţii în numerar.
6.	Clienţi care efectuează un număr şi volum limitat (< 500 mii lei/lună) de tranzacţii prin virament.	Clienţi care efectuează un număr şi volum moderat (> 500 mii lei/lună şi < 1 mil. lei/lună) de tranzacţii prin virament.	Clienţi care efectuează un număr şi volum mare (> 1 mil. lei/lună) de tranzacţii prin virament.
7.	Clienţi care nu se caracterizează printr-un grad de risc sporit.	Clienţi care nu se caracterizează printr-un grad de risc sporit, dar sunt în relaţie de afacere cu banca într-o perioadă mai mică de un an.	Clienţi care se caracterizează printr-un grad de risc sporit (client înregistraţi în zone off-shore, Persoane Expuse Politic, client nerezidenţi, etc.)
			Clienţi a căror activitate se

8.	Clienţi a căror activitate nu se caracterizează printr-un grad de risc sporit.	Clienţi a căror activitate nu se caracterizează printr-un grad de risc sporit, dar sunt în relaţie de afacere cu banca într-o perioadă mai mică de un an.	caracterizează printr-un grad de risc sporit (client care efectuează transferuri în zone off-shore sau alte zone cu grad de risc sporit, clienţi care nu prezintă documente confirmative, etc.)
9.	Banca are relaţii corespondente cu instituţii rezidente. Relaţia de afaceri dintre acestea durează o perioadă mai mare de 5 ani.	Banca are relaţii corespondente cu instituţii rezidente. Relaţia de afaceri dintre acestea durează o perioadă mai mică de 5 ani.	Banca are relaţii corespondente cu instituţii nerezidente.
10.	Clienţii la care banca nu oferă servicii şi produse de gestionare a activelor. Banca nu oferă aşa produse şi servicii.	Clienţii la care banca oferă servicii şi produse de gestionare a activelor pentru o perioadă mai mare de 3 ani, în timp ce banca oferă aşa produse şi servicii pentru o perioadă mai mare de 5 ani.	Clienţii la care banca oferă servicii şi produse de gestionare a activelor, în timp ce banca oferă aşa produse şi servicii pentru o perioadă mai mica de 5 ani.
11.	Clienţi care remit sau primesc un număr şi volum limitat (< 3 mii lei/lună) de mijloace băneşti în/din străinătate.	Clienţi care remit sau primesc un număr şi volum moderat (> 3 mii lei/lună şi < 15 mii lei/lună) de mijloace băneşti în/din străinătate.	Clienţi care remit sau primesc un număr şi volum mare (> 15 mii lei/lună) de mijloace băneşti în/din străinătate.
12.	Banca raportează un număr şi volum limitat (< 1 mil. lei/lună) de tranzacţii suspecte către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor.	Banca raportează un număr şi volum moderat (> 1 mil. lei/lună şi < 3 mil. lei/lună) de tranzacţii suspecte către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor.	Banca raportează un număr şi volum mare (> 3 mil. lei/lună) de tranzacţii suspecte către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor.
13.	Banca nu raportează către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor tranzacţii suspecte de finanţarea terorismului.	Banca raportează un număr limitat (< 3 tranzacţii/ trimestru) de tranzacţii suspecte de finanţarea terorismului către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor.	Banca raportează un număr mare (> 3 tranzacţii/ trimestru) de tranzacţii suspecte de finanţarea terorismului către Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor.
14.	Clienţii băncii nu efectuează tranzacţii cu aşa numitele „bănci" din zona transnistreană.	Clienţii băncii efectuează tranzacţii în număr şi volum limitat (< 500 mii lei/lună) cu aşa numitele „bănci" din zona transnistreană.	Clienţii băncii efectuează tranzacţii în număr şi volum mare (> 500 mii lei/lună) cu aşa numitele „bănci" din zona transnistreană.
15.	Clienţii care efectuează tranzacţii şi asupra cărora banca nu aplică măsuri de precauţie sporită.	Clienţii care efectuează tranzacţii şi asupra cărora banca aplică un număr limitat (maxim 2 măsuri) de măsuri de precauţie sporită.	Clienţii care efectuează tranzacţii şi asupra cărora banca aplică măsurile de precauţie sporită.
16.	Politicile băncii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului au fost actualizate pe parcursul anului.	Există proiect de modificare a politicilor băncii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului în scopul actualizării acestora pe parcursul anului.	Politicile băncii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului nu au fost actualizate pe parcursul anului.
	Au fost organizate mai mult de 6 seminare pentru instruirea	Au fost organizate seminare	Au fost organizate mai puţin de 3

17.	o seminare pentru instruirea angajaţilor în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.	pentru instruirea angajaţilor în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.	seminare pentru instruirea angajaţilor în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.
18.	Angajaţii responsabili în bancă de întreprinderea acţiunilor de prevenire şi combatere a spălării banilor şi finanţării terorismului au experienţă în domeniu mai mare de 5 ani.	Angajaţii responsabili în bancă de întreprinderea acţiunilor de prevenire şi combatere a spălării banilor şi finanţării terorismului au experienţă moderată în domeniu.	Angajaţii responsabili în bancă de întreprinderea acţiunilor de prevenire şi combatere a spălării banilor şi finanţării terorismului au experienţă în domeniu mai mică de 2 ani.
19.	Subdiviziunea de control intern a efectuat mai mult de 5 controale/inspecţii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului pe parcursul anului.	Subdiviziunea de control intern a efectuat un număr moderat de controale/inspecţii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului pe parcursul anului.	Subdiviziunea de control intern a efectuat mai puţin de 2 controale/inspecţii în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului pe parcursul anului.
20.	Pe parcursul anului nu au fost aplicate sancţiuni de către organele de supraveghere în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.	Pe parcursul anului a fost recomandat de către organele de supraveghere în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului îmbunătăţirea acţivităţii băncii în acest domeniu.	Pe parcursul anului au fost aplicate sancţiuni de către organele de supraveghere în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.
n.	...	...	...

Descrierea tabelului:

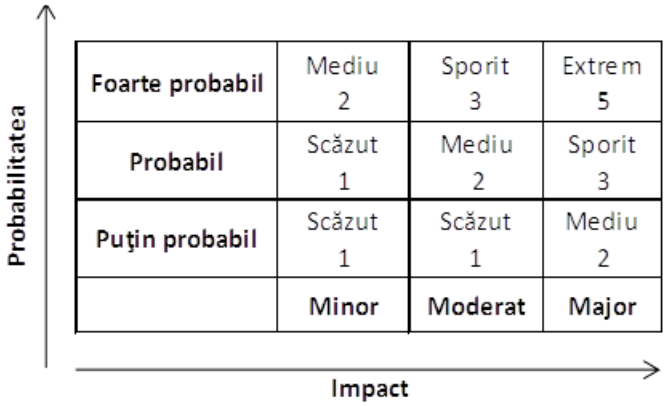
Constatarea coeficientului maxim pentru fiecare din riscurile enunţate va oferi un punct de plecare pentru bancă de a-şi revizui politicile şi practicile interne menite să micşoreze riscurile majore de spălare a banilor şi finanţare a terorismului. Astfel, tabelul propus poate înlesni acest procedeu, prin calcularea unui coeficient pentru fiecare celulă determinând în acest sens ponderea fiecărui factor enumerat (banca poate determina un număr nelimitat de „n" factori pentru luarea în considerare în cadrul evaluării riscurilor). Această pondere poate fi înregistrată ca şi coeficient sau procent, iar important este ca suma pentru fiecare câmp/rând să fie egală cu 1 sau respectiv 100%. În final, se calculează, utilizând media aritmetică, coeficientul? în fiecare coloană sau risc atribuit, iar ca urmare valoarea maximă obţinută va indica un reper aferent ponderii majore a riscului de spălare a banilor şi finanţare a terorismului în bancă. Un exemplu, care cuprinde 3 factori determinaţi pentru evaluarea riscului de spălare a banilor şi finanţare a terorismului, poate fi vizualizat în tabelul nr.3 :

Tabel nr.3. Exemplu privind calculul nivelului riscului individual atribuit, ţinând cont de factorii/întrebările din tabelul nr.2.

	Risc scăzut	Risc mediu	Risc sporit
1	30%	45%	25%
2	17%	80%	3%
3	80%	8%	12%
>Total	42,3%	44,3%	13.3%

În baza datelor din tabelul nr.3, concluzionăm că banca posedă un risc mediu de spălare a banilor şi finanţare a terorismului.
46. Evaluarea riscurilor în bancă se efectuează în scopul depistării activităţilor, sectoarelor, serviciilor, produselor şi clienţilor etc. care impun riscuri sporite de spălare a banilor şi finanţare a terorismului. Ca rezultat al cunoaşterii acestor riscuri, este necesar aprobarea de către executivul şi/sau consiliul băncii a direcţiilor de minimizare a riscurilor cu impact major prin dezvoltarea politicilor și procedurilor adecvate, precizându-se nivelul de risc considerat acceptabil pentru bancă. Pentru ţinerea sub control şi minimizarea riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului este necesară revizuirea și actualizarea în mod regulat a politicilor, procedurilor, măsurilor și controalelor existente în bancă, iar luând în considerare tendinţele aferente crimelor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului, evaluarea riscurilor necesită actualizare anuală.
47. La identificarea riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului este important de a înţelege ce riscuri influenţează banca în timpul activităţii sale de furnizare a produselor şi serviciilor clienţilor săi. Există două tipuri de riscuri de bază:
a) riscul activităţii – în care pot fi încadrate următoarele categorii de risc :
- clienţii;
- produsele şi serviciile;
- practicile activităţii/metodele de livrare;
- ţările sau jurisdicţiile în care este desfăşurată activitatea;
b) riscul de reglementare - care este asociat cu nerespectarea cerinţelor de prevenire şi combatere a spălării banilor şi finanţării terorismului, include:
- efectuarea incorectă a identificării şi verificării clienţilor;
- efectuarea inadecvată a instruirilor angajaţilor;
- lipsa unui program şi a unei politici adecvate;
- lipsa monitorizării tranzacţiilor, raportării către organul competent etc.
48. Ca urmare a cunoaşterii riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului este necesară măsurarea sau evaluarea acestora. În acest context, o altă metodă care poate fi utilizată în cadrul băncii pentru evaluarea riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului este metoda calitativă, care presupune utilizarea combinată a probabilităţii de apariţie a riscului şi impactul acestuia asupra activităţii băncii. Probabilitatea de apariţie a riscului trebuie să fie bazată pe experiențele anterioare, iar impactul pe care îl poate avea riscul reprezintă influenţa asupra procesului operațional, financiar sau de altă natură în activitatea băncii, inclusiv influenţa asupra reputației, conformităţii şi altor riscuri cu care se confruntă aceasta.
49. În cadrul metodei date, similar ca şi în alte metode, se formează o matrice în care se indică, pe de o parte, factorii care influenţează riscul, iar pe de altă parte, indicatorii ce măsoară riscul, în cazul de faţă, sunt probabilitatea de apariţie şi impactul asupra activităţii. Ulterior, se calculează nivelul de risc şi se întreprind măsuri de minimizare a riscurilor identificate ca sporite. O ilustrare simplă a celor descrise este prezentată în tabelul nr.4.

Tabelul nr.4. Matrice de evaluare a riscurilor

Foarte probabil	Mediu 2	Sporit 3	Extrem 5
Probabil	Scăzut 1	Mediu 2	Sporit 3
Puţin probabil	Scăzut 1	Scăzut 1	Mediu 2
	Minor	**Moderat**	**Major**

Descrierea tabelului:

După identificarea factorilor de risc şi prin utilizarea matricei de mai sus poate fi calculat nivelul riscului de spălare a banilor şi finanţare a terorismului (Probabilitatea x Impact = Nivelul riscului). Gradul probabilităţii se referă la riscurile potenţiale de spălare a banilor şi finanţare a terorismului care pot să apară în activitatea băncii şi pot fi definite într-un număr necesar pentru evaluarea adecvată a riscurilor. Cu toate că modelul ilustrat evidenţiază 3 nivele ale probabilităţii (foarte probabil, probabil şi puţin probabil), fiecare bancă îşi poate defini un număr diferit de nivele ale probabilităţii riscurilor adaptat la activitatea acesteia (ca exemplu, un alt model poate fi: nu se aplică, rar,?? puţin probabil, probabil, probabilitate înaltă şi garantat).

Astfel, descrierea celor 3 nivele de probabilitate utilizate este:
a) foarte probabil - evenimentul de risc are o probabilitate înaltă de a aparea pe baza experienţelor anterioare şi probabil va apărea de câteva ori pe an;
b) probabil - evenimentul de risc poate apărea pe baza experienţelor anterioare şi are probabilitate că se va întâmpla o dată pe an;
c) puţin probabil - evenimentul de risc este puţin probabil să apară pe baza experienţelor anterioare.

În condiţii similare banca poate defini şi gradul impactului asupra activităţii acesteia. Modelul ilustrat evidenţiază 3 nivele ale impactului (major, moderat şi minor), însă fiecare bancă îşi poate defini un număr diferit de nivele ale impactului riscurilor adaptat la activitatea acesteia (ca exemplu, un alt model poate fi: nu se aplică, nesemnificativ,?? scăzut, moderat, ridicat şi extrem).
Este esenţial de evidenţiat faptul că gradul impactului se referă la consecinţele pierderilor apărute şi ale severităţii prejudiciilor rezultate în cazul dacă riscurile se întâmplă. Acestea pot fi materializate în funcţie de activitatea fiecărei instituţii şi poate fi evidenţiată prin riscul actual de pierderi, riscul reputaţional, riscul cauzării de daune, riscul de sancţionare etc.

Astfel, descrierea celor 3 nivele ale impactului utilizat este:
a) major – evenimentul de risc ar avea consecinţe serioase prin cauzarea de pierderi majore sau ar influenţa acte teroriste grave şi spălare de bani;
b) moderat – evenimentul de risc ar avea un impact moderat şi consecinţe medii asupra activităţii;
c) minor – evenimentul de risc ar avea un impact nesemnificativ sau redus asupra activităţii.

Caracterizarea riscurilor probabile ilustrate în matricea din tabelul nr. 4 este următoarea:
a) extrem (5) –este sigur că riscul se va întâmpla şi va avea consecinţe foarte grave pentru activitatea băncii, cum ar fi: sancţiuni din partea organului de supraveghere, pierderea clienţilor, pierderea personalului, pierderi mari financiare şi efect major asupra activităţii băncii;

b) sporit (3) – există probabilitate ridicată ca riscul să se producă şi poate avea consecinţe mari pentru activitatea băncii, cum ar fi: sancţiuni moderate din partea organului de supraveghere, pierderea un număr însemnat de clienţi, pierderea personalului cheie, pierderi majore financiare şi efect substanţial asupra activităţii băncii;
c) mediu (2) – există probabilitate moderată ca riscul să se producă având consecinţe moderate asupra activităţii băncii, cum ar fi: sancţiuni minore din partea organului de supraveghere, pierderea un număr neînsemnat de clienţi şi personal cheie, pierderi neînsemnate financiare;
d) scăzut (1) – în cazul materializării riscului dat nu există temeri semnificative privind activitatea băncii.

În baza celor menţionate, evaluarea riscului de spălare a banilor şi finanţare a terorismului în bancă poate fi efectuată prin metoda descrisă, utilizând, în calitate de exemplu, tabelul nr. 5 :

Tabel nr.5 Exemplu privind calculul nivelului riscului în bancă, ţinând cont de matricea din tabelul nr.4.

Grup de risc/factorii:	Clienţi/Servicii		
	Probabilitatea	Impactul	Nivelul riscului
Clienţi noi	Probabil	Moderat	2
Clienţi care efectuează operaţiuni semnificative în numerar	Probabil	Major	3
Clienţi care efectuează operaţiuni semnificative în virament	Foarte Probabil	Major	5
Clienţi ONG	Probabil	Major	3
Clienţi care nu beneficiază de servicii e-banking	Probabil	Minor	1
Servicii de administrare a activelor	Probabil	Major	3
Clienţi - instituţii corespondente cu relaţii de afaceri mai mare de 5 ani	Probabil	Minor	1
n	...	...	...
Risc total (calcularea mediei geometrice asupra factorilor şi riscurilor potenţiale)			2

50. Evaluarea riscurilor va permite băncii să determine sectoarele vulnerabile în cadrul activităţii şi va oferi acesteia informaţia exactă despre domeniile spre care trebuie îndreptate resursele existente pentru atingerea scopului de micşorare a riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului. Pentru aceasta, evaluarea riscului va fi adusă la cunoştinţă conducerii şi va constitui baza pentru dezvoltarea politicilor și procedurilor interne în domeniu, care, în cele din urmă, va reflecta cerinţele faţă de riscul instituției, precizându-se nivelul de risc considerat acceptabil. Aplicarea coerentă a controalelor şi măsurilor de precauţie va permite băncii gestionarea adecvată a situaţiilor potenţiale de implicare în operaţiuni de spălare a banilor şi finanţare a terorismului. Iar, implementarea eficientă a politicilor şi procedurilor de minimizare a riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului, ţinând cont de rezultatele evaluării riscurilor, va da posibilitate implementării optime a recomandărilor internaţionale în domeniu şi standardelor naţionale aplicabile domeniul dat.”

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTĂ DE ARGUMENTARE
la proiectul de modificare a Recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului

Banca Naţionala a Moldovei a elaborat şi propune spre atenţia publicului proiectul de modificare a Recomandărilor cu

privire la abordarea bazată pe risc a clienţilor de către bănci în vederea prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului (în continuare Recomandări).
Modificările la Recomandări au ca scop oferirea băncilor a unui suport metodologic pentru identificarea, analiza şi evaluarea riscurilor aferente domeniului prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.
Aceste modificări vor asigura, de asemenea, implementarea recomandărilor Raportului al 4-lea de evaluare a Comitetului de experţi ai Consiliului Europei în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului (MONEYVAL) ce ţin de necesitatea efectuării evaluării riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului.

Concomitent, modificările au fost operate în contextul implementării Recomandărilor 40 ale Grupului de Acţiune Financiară Internaţională (GAFI-FATF), prevederilor Legii cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului nr.190-XVI din 26.07.2007 şi prevederilor Regulamentului privind activitatea băncilor în domeniul prevenirii şi combaterii spălării banilor şi finanţării terorismului.
Implementarea modificărilor la Recomandări va contribui la identificarea şi evaluarea de către bancă a riscurilor de spălare a banilor şi finanţare a terorismului şi va determina organele responsabile de a lua decizii privind paşii necesari a fi urmaţi pentru minimizarea riscurilor identificate. Acest fapt va conduce la întărirea capacităţii financiare a băncilor și va asigura protejarea intereselor deponenţilor.

Versiunea PDF [2]

Vezi și

Tag-uri
abordarea bazată pe risc [3]
prevenirea cpălării banilor [4]
finanţarea terorismului [5]
terorism [6]
risc legal [7]
96 [8]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/proiect-hca-al-bnm-su-privire-la-modificarea-recomandarilor-cu-privire-la-abordarea-bazata

Legături conexe:

[1] http://www.bnm.md [2] https://www.bnm.md/files/Sinteza propunerilor, obiecţiilor, şi recomandărilor.pdf [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=abordarea bazată pe risc [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=prevenirea cpălării banilor [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=finanţarea terorismului [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=terorism [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=risc legal [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=96